

CZASOPISMO PRAWNO-HISTORYCZNE

POLSKA AKADEMIA NAUK
INSTYTUT HISTORII

CZASOPISMO
PRAWNO-HISTORYCZNE

TOM XII — ZESZYT 2

1989

WARSZAWA — POZNAŃ 1990

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Andrzej Ajnenkiel, Juliusz Bardach, Jan Baszkiewicz, Stanisław Grodziski, Hubert Izdebski, Bogdan Lesiński, Jan Malarezyk, Henryk Olszewski (redaktor), Kazimierz Orzechowski, Zygfryd Rymaszewski, Stanisław Salmonowicz, Janusz Sondel, Katarzyna Sójka-Zielińska, Wacław Uruszczak, Jan Wąsicki

Tłumaczył na język francuski: Hubert Izdebski

Adres Redakcji

61-809 Poznań, ul. św. Marcin 90, Collegium Iuridicum UAM

Printed in Poland

ISBN 83-01-09881-3

ISSN 0070-2471

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU

Nakład 300+90 egz. Ark. wyd. 21,25. Ark. druk. 16,75. Papier druk. sat. kl. V, 70 g, 70×100. Oddano do składania 21 IX 1989 r. Podpisano do druku i druk ukończono w kwietniu 1990 r. Zam. nr 528/118.

DRUKARNIA UNIWERSYTETU IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI — TABLE DES MATIÈRES

Tom XLI — Zeszyt 2

I. ROZPRAWY — ARTICLES

Maria Zmierzak, Jan Jakub Rousseau — rzecznik totalitaryzmu czy liberalnej demokracji?	1
<i>Jan Jakub Rousseau — interprète du totalitarisme ou de la démocratie libérale?</i>	16
* *	
*	
Władysław Rozwadowski, Posiadanie w prawie polskim na tle prawa rzymskiego	17
<i>La possession dans le droit polonais et la possessio du droit romain</i>	33
Jerzy Walachowicz, Przywileje grodowe na brandenburskich ziemiach trans Oderam do roku 1373	35
<i>Les privilèges de château sur le territoire trans Oderam du Brandenbourg jusqu'à 1373</i>	52
Andrzej Kremer, Z dziejów Katedry Prawa Rzymskiego Akademii Krakowskiej w XVII wieku	53
<i>De l'histoire de la Chaire du Droit romain de l'Académie de Cracovie au XVIIe siècle</i>	67
Wojciech Borodziuk, Andrzeja Lipskiego <i>Observationes practicae</i> . Uwagi źródłoznawcze	69
<i>Observationes practicae d'Andrzej Lipski. Etude critique d'une source de connaître l'ancien droit</i>	85
Marian Mikołajczyk, Z badań nad kształtowaniem się procesu mieszanego w Polsce w drugiej połowie XVIII wieku	87
<i>La formation du procès pénal mixte polonais dans la seconde moitié du XVIIIe siècle</i>	105
Tomasz Demidowicz, Rosyjskie ustawodawstwo społeczne w Królestwie Polskim w latach 1832 - 1856	107
<i>La législation sociale russe dans le Royaume de Pologne dans les années 1832 - 1856</i>	129

II. PRACE DROBNE I MATERIAŁY — MISCELLES

Irena Malinowska-Kwiatkowska, Małżeństwo — sakrament czy kontrakt? Ze studiów nad francuską doktryną prawniczą XVII - XVIII w.	131
--	-----

Hubert Łaszkiewicz, Kary wymierzone przez sąd miejski w Lublinie w drugiej połowie XVII wieku	139
Tomasz Opas, Z badań nad przywracaniem miastom prywatnym prawa apelacji do asesorii i innych sądów państwowych w XVIII wieku	153

III. ARTYKUŁY RECENZYJNE — ARTICLES CRITIQUES

Jacek S. Matuszewski, Tadeusz Szulc, Opodatkowanie i polityka zastawu miast królewskich w Polsce za Jagiellonów. Uwagi w związku z książką Michaela Ludwiga	175
Jacek Sobczak, Nowa edycja rosyjskich pomników prawa	193
Józef Ciągwa, O historii węgierskiego prawa okresu Oświecenia. W związku z książką Lajosa Hajdu	207

IV. RECENZJE I NOTY RECENZYJNE — COMPTES RENDUS ET NOTES CRITIQUES

Słownik Biograficzny Archiwistów Polskich, t. I (Henryk Olszewski)	219
Powszechna historia państwa i prawa. Wybór tekstów źródłowych. Wyboru dokonali M. Kinstler i M. Ptak (Jerzy Walachowicz)	221
Renaissance du pouvoir législatif et genèse de l'Etat, sous la direction de André Gouron et Albert Rigaudiere (Ludwik Sobolewski)	224
La regina Bona Sforza tra Puglia e Polonia. Atti del convegno promosso... a Bari (Irena Malinowska-Kwiatkowska)	227
Socialno-politiczeskaja borba narodnych mass Biełorussii, koniec XIV w. — 1648 g., t. I, pod red. W. I. Mieleśzko, Z. J. Kopyński, E. L. Brawer (Andrzej B. Zakrzewski)	228
Den svenska juridikens uppblostring i 1600-talets politiska, kulturella och religiosa stormaktssamhälle (Rozkwit jurysprudencji szwedzkiej w okresie politycznej, kulturowej i religijnej wielkości w XVII w.), pod red. G. Inger (Dariusz Makilla)	231
Hans Hattenhauer, G. Landwehr (Hrsg.), Das nachfriederizianische Preußen 1786-1806. Rechtshistorisches Kolloquium 11.-13. Juni 1987 (Katarzyna Sójka-Zielińska)	233
Handbuch der Quellen und Literatur der neueren europäischen Privatrechtsgeschichte. Hrsg. von Helmut Coing (Katarzyna Sójka-Zielińska)	234
Konstytucja USA 1787-1987. Historia i współczesność, pod red. Jerzego Wróblewskiego (Robert Gwiazdowski)	237
Richard Ashcraft, Revolutionary Politics and Locke's 'Two Treatises of Government'; tenże, Locke's 'Two Treatises of Government' (Adam Czarnota)	240
Stanisław Kutrzeba, Polska Odrodzona 1914-1939, przejrzał, uzupełnił i do druku przygotował Stanisław Grodziski (Juliusz Bardach)	243

*

L'università di Bologna. Personaggi, momenti e luoghi dalle origini al XVI secolo, pod red. Ovidio Capitani (Irena Malinowska-Kwiatkowska)	247
--	-----

Simone Goyard-Fabre, Philosophie politique XVI ^e -XX ^e siècles. Modernité et humanisme (Stanisław Salmonowicz)	248
Mario Da Passano, Dalla „mitigazione delle pene” alla „protezione che esige l'ordine pubblico”. Il Diritto Penale Toscano dai Lorena ai Borbone (1786-1807); Carlo Mangio, La Polizia Toscana. Organizzazione e criteri d'intervento (1765-1808) (Stanisław Salmonowicz)	248
André Delaporte, L'Idee d'Egalité en France au XVIII ^e siècle (Stanisław Salmonowicz)	249
Joseph von Sonnenfels. Hrsg. von Helmut Reinalter (Stanisław Salmonowicz)	249

V. KRONIKA — CHRONIQUE

Jubileusz sześćdziesięciolecia pracy twórczej Profesora Józefa Matuszewskiego (Zygfryd Rymaszewski)	251
Kongres dla uczczenia dziewięćsetlecia bolońskiego Uniwersytetu (Irena Malinowska-Kwiatkowska)	252
VIII Międzynarodowe Seminarium Historyczne: „Da Roma alla Terza Roma” (Witold Maisel)	253
Konferencja naukowa poświęcona dorobkowi Czesława Znamierowskiego (1888-1967) (Wojciech Pogasz)	254
Nagroda im. Oswalda Balzera (Krzysztof Krasowski)	254
Kolokwium habilitacyjne dra Tomasza Giaro (Elżbieta Krakowiak)	255
Kolokwium habilitacyjne dr Marii Zmierczak (Krystyna Sikorska-Dzięgielewska)	255
Kolokwium habilitacyjne dra Marka Wąsowicza (Elżbieta Krakowiak)	256
Kolokwium habilitacyjne dra Jerzego Redera (Jadwiga Szumielewicz)	256
Kolokwium habilitacyjne dra Jerzego Malca (Dorota Malec)	257
Obrona pracy doktorskiej Romualda Kraczkowskiego (Marzenna Paszkowska)	257
IV Ogólnopolski Konkurs im. Michała Szczanieckiego na najlepsze prace maderskie i dyplomowe z historii prawa (Marian Mikołajczyk)	257
Finał XV Ogólnopolskiej Olimpiady Historyczno-Prawnej im. Profesora Michała Szczanieckiego (Tadeusz Maciejewski)	258

WSPÓŁPRACOWNICY ZESZYTU 2

Juliusz Bardach (Warszawa)
Wojciech Borodziuk (Toruń)
Józef Ciągwa (Katowice)
Adam Czarnota (Toruń)
Tomasz Demidowicz (Lublin)
Robert Gwiazdowski (Warszawa)
Elżbieta Krakowiak (Warszawa)
Krzysztof Krasowski (Poznań)
Andrzej Kremer (Kraków)
Hubert Łaskiewicz (Lublin)
Tadeusz Maciejewski (Gdańsk)
Witold Maisel (Poznań)
Dariusz Makilla (Toruń)
Dorota Malec (Kraków)
Irena Małinowska-Kwiatkowska (Kraków)
Jacek S. Matuszewski (Łódź)
Marian Mikołajczyk (Katowice)
Henryk Olszewski (Poznań)
Tomasz Opas (Rzeszów)
Marzenna Paszkowska (Warszawa)
Wojciech Pogasz (Poznań)
Władysław Rozwadowski (Poznań)
Zygfryd Rymaszewski (Łódź)
Stanisław Salmonowicz (Toruń)
Krystyna Sikorska-Dzięgielewska (Poznań)
Jacek Sobczak (Poznań)
Ludwik Sobolewski (Kraków)
Katarzyna Sójka-Zielińska (Warszawa)
Wanda Sudnik (Warszawa)
Tadeusz Szulc (Łódź)
Jadwiga Szumielewicz (Lublin)
Jerzy Walachowicz (Poznań)
Walter (Łódź)
Andrzej B. Zakrzewski (Warszawa)
Maria Zmierczak (Poznań)